

**Amber
Grid**

AB „Amber Grid“
Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Tel. (8 5) 236 0855
Faks. (8 5) 236 0850
El. paštas info@ambergrid.lt
www.ambergrid.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Įmonės kodas 303090867
PVM mokėtojo kodas LT100007844014
A. s. LT71 7044 0600 0790 5969, AB SEB bankas

Valstybinei kainų ir energetikos
kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius

2018-02-09 Nr. 7-291-128
J 2018-01-10

DĖL ENERGETIKOS ĮMONIŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠO PAKEITIMO PROJEKTO

Teikiame AB „Amber Grid“ pasiūlymus ir pastabas dėl 2018 m. sausio 10 d. paskelbto viešajai konsultacijai Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimo Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Tvarka).

Kaip rodo pastarųjų metų patirtis, įsigaliojus Tvarkos pakeitimams, labai padidėjo teikiamų Komisijai dokumentų apimtis, pateiktų Komisijai investicijų derinimo procesas užtrunka neplanuotam laikui. Investicijų nagrinėjimas ypatingai stringa vasaros metu (nors bendrai derinamų investicijų sąrašą įmonės privalo pateikti iki liepos 1 d. dažniausiai jos patvirtinamos tik metų pabaigoje), o rudenį, t. y. kainų nustatymo laikotarpiu, pradedami siųsti ir didelės apimties klausimynai dėl investicijų. Komisijai teikiant papildomas užklaudas, klausimų apimtis ne siaurinama tikslinant atsakymus, o plečiama. Dėl to Komisijos sprendimo priėmimas labai užsitęsia. Tuo tarpu įmonės turi tokiam laikui stabdyti projektų įgyvendinimą, dažnai tai yra susiję ir su ES paramos gavimu. Dėl tokio iššęsto derinimo proceso tenka nuolat tikslinti Komisijai pateiktą medžiagą dėl to, kad einant laikui kinta ir kai kurie projektų parametrai (užuoat suderinus projektą iki pradedant jį įgyvendinti, ir patikslinant baigus įgyvendinti). Taip pat apsunkinamas finansinis planavimas, įmonių biudžeto sudarymas.

Siūlome, kad Komisijos klausimai būtų formuluojami aiškiai, vienu baigtiniu klausimų paketu. Esant poreikiui patikslinti atsakymus ir pateiktą medžiagą, numatyti, kad papildomai Komisija pateikia tik konkrečius, su probleminėmis vietomis susijusius klausimus.

Manytume, kad ir šioje Tvarkos redakcijoje numatyti pakeitimai, ar bent dalis jų dar labiau apsunkins ir prailgins investicijų derinimą.

Atsižvelgdami į aukščiau išdėstytą ir į tai, kad Tvarkos pakeitimai reikšmingai įtakoja derinimo procesą siūlome, prieš priimant naują Tvarkos redakciją, suorganizuoti susitikimą tarp

sinteresuotų energetikos įmonių, kitų suinteresuotų asmenų ir Komisijos bei aptarti siūlomus pakeitimus ir problemines Tvarkos nuostatas.

PRIDEDAMA: AB „Amber Grid“ pasiūlymai dėl Tvarkos pakeitimo, 8 lapai.

Generalinis direktorius

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the top.

Saulius Bilys

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

R. Kaluinienė, tel. (8 5) 232 7751, el. p. r.kaluiniene@ambergrid.lt

AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) pastabos ir pasiūlymai dėl Komisijos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimo Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Tvarka), 2018 m. sausio 10 d. paskelbto viešajai konsultacijai

Eil. Nr.	Tvarkos dalys, dėl kurių teikiama pastaba	AB „Amber Grid“ pasiūlymas
1.	<p>„4.5. Grynosios pajamos (angl. net revenue) – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų bei išlaidų, patiriamų visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;“</p>	<p>Šio punkto apibrėžime nėra visai aiški formuluočių „visiškai pakeičiant“. Mūsų nuomone turėtų būti vertinamas ne tik turto atnaujinimas, bet ir galimi modernizacijos, rekonstrukcijos projektai. Taip pat siūlome pajamomis laikyti ir išlaidas, kurių būtų išvengta įgyvendinant investicijas, t.y. kurios būtų bet kuriuo atveju patiriamos jei projektai nebūtų įgyvendinti.</p> <p>Siūlome tokią šio punkto redakciją:</p> <p>4.5. Grynosios pajamos (angl. net revenue) – investicijos sąlygotų veiklos pajamų, išvengtu išlaidų ir veiklos išlaidų bei išlaidų, patirtų įgyvendinant investiciją ~~patiriamų visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekte~~–lėšės, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;</p>
2.	<p>„4.12. Projekto ataskaitinis laikotarpis – metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą ir kaštų ir naudos analizę, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai. Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio</p>	<p>Nusidėvėjimo (o kartu ir tarnavimo laikotarpio) vertinimas vidurkio būdu iškraipo informaciją apie tikrąsias naujos investicijos eksploataavimo galimybes. Be to, tai nesutampa su metodikos, pagal kurią rengiami projektai ES paramai gauti, nuostatomis. Bendrovės nuomone, kiekvienas objektas turėtų būti vertinamas pagal konkretų jo nusidėvėjimo laikotarpį, o tarnavimo (ir investicijų vertinimo) laikotarpis grindžiamas objektyviomis aplinkybėmis (dažniausiai – pagal stambiausio objekto eksploataavimo laiką, o kitoms dalims taikomos atstatomosios/palaikomosios investicijos - reinvesticijos). VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 2016/8-225 redakcija) patvirtintos Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje (toliau – CPVA Metodika) siūloma, jei projekte investuojama į skirtingą laikotarpį tarnaujančią infrastruktūrą projekto ataskaitinio laikotarpio trukmę nustatyti, įvertinus turto, kuriam numatoma išleisti didžiąją dalį investicijų, naudingo tarnavimo laikotarpį. Įvertinant CPVA Metodikos nuostatas siūlome tokią punkto redakciją:</p>

<p>trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai;“</p>	<p>„4.12. Projekto ataskaitinis laikotarpis – metu, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą ir kaštų ir naudos analizę, prielaidos vertinamos ir skaičiuojamos atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai. Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekte ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai;“</p>
<p>3.</p> <p>„7. Dujų įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1.1 punkte, SND įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1.2 punkte, Elektros įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.3 punkte, išskyrus Tvarkos aprašo 43 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonės Tvarkos aprašo 43 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.4.1 punkte nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus: <...> 7.2.3.investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas;“</p>	<p>Įvertinant tai, kad kai kuriais atvejais vykdant atstatomąsias investicijas nėra logiškai pagrindžiamų (racionalių) alternatyvų, siūlome supaprastinti atstatomųjų investicijų derinimą Komisijoje, nesukuriant poreikio teikti perteklinę medžiagą. Siūlome pakeisti Tvarkos 7.2.3. papunkčio redakciją:</p> <p>„7. Dujų įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1 punkte, SND įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.2 punkte, Elektros įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.3 punkte, išskyrus Tvarkos aprašo 43 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.4.1 punkte nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus: <...> 7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas (investicijų, skirtų ilgalaikio turto atnaujinimui, atveju, jei yra vienintelė alternatyva, pakanka tai nurodyti) ir optimalaus sprendimo pasirinkimas;“</p>
<p>4.</p> <p>„<...> 7.2.7. finansinis investicijos pagrindimas: <...> 7.2.7.2. finansinės vidinės grąžos normos (FVGN) skaičiavimas; <...>“</p>	<p>Siūlome supaprastinti atstatomųjų investicijų derinimą Komisijoje mažinant teikiamos medžiagos apimtį. Siūlome pakeisti Tvarkos 7.2.7.2. papunkčio redakciją:</p> <p>„<...> 7.2.7. finansinis investicijos pagrindimas: <...> 7.2.7.2. finansinės vidinės grąžos normos (FVGN) skaičiavimas (išskyrus investicijas, skirtas ilgalaikio turto atnaujinimui); <...>“</p>

5.	<p>„<...> 7.2.9. Dujų, SND, Elektros, Šilumos įmonių investicijų rizikos (jautrumo) analizė ir įvertinimas pagal toliau nurodytas prielaidas: <...>“</p>	<p>Pažymėtina, kad Komisija „jautrumo analize“ faktiškai laiko įtakos kainai įvertinimą, esant skirtingiems išorinio finansavimo lygiams. Tai siūlome aiškiai įvardinti Tvarkoje, pakoreguojant 7.2.9. papunkčio redakciją. „<...> 7.2.9. <u>įtakos reguliuojamų paslaugų kainų viršutinėms riboms. Dujų, SND, Elektros, Šilumos įmonių investicijų rizikos (jautrumo) analizė ir įvertinimas pagal toliau nurodytas prielaidas:</u> <...>“</p>
6.	<p>7.9. jei teikiamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1–6.1.1.3, 6.1.1.4.1 punktuose nurodytos investicijos, skirtos nenudevėto ilgalaikio turto atnaujinimui, kartu su teikiama derinti investicijų projektui, energetikos įmonė turi nurodyti Komisijai atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laiką, kuris numatytas įrenginio gamintojo išduotame techniniame pase, bei pateikti šio techninio paso kopiją.</p>	<p>7.9. punkte nurodytos investicijos (6.1.1.1–6.1.1.3, 6.1.1.4.1 punktai) dažniausiai yra didelės vertės ir apimties investicijos, jas įgyvendinant gali būti atnaujinama daug skirtingų turto vienetų, dauguma neturi techninių pasų išduotų gamintojo, o nenudevėto turto dalis gali būti nereikšmingai maža. Manome, kad išankstinis visų turto vienetų techninių pasų kopijų reikalavimas nesuderinamas su reikšmingumo ir proporcingumo kriterijais ir siūlome šio reikalavimo atsisakyti iš viso arba pakoreguoti 7.9. punktą. Siūlome tokią 7.9 punkto redakciją: „7.9. jei teikiamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1–6.1.1.3, 6.1.1.4.1 punktuose nurodytos investicijos, skirtos nenudevėto ilgalaikio turto atnaujinimui, kartu su teikiama derinti investicijų projektui, energetikos įmonė turi nurodyti Komisijai atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laiką <u>kuris numatytas įrenginio gamintojo išduotame techniniame pase, bei pateikti šio techninio paso kopiją pagal reguliacinę apskaitą ir nenudevėto turto vertę.</u>“</p>
7.	<p>7. Dujų įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1 punkte, SND įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.2 punkte, Elektros įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.3 punkte, išskyrus Tvarkos aprašo 43 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.4.1 punkte nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus: 7.1. Prašymą derinti investicijų projektą, pasirašytą įmonės vadovo, nurodant atsakingus asmenis, kurie rengė investicijų projektą, jų telefonus, elektroninio pašto</p>	<p>Siekiant didinti reguliuojamos veiklos efektyvumą, rengiant projektus, kuriems siekiama gauti ES paramą, siūlome nerengti atskiro skaičiavimo Komisijai, nes paradoksalu, kai skirtingų institucijų (Komisijos ir ES paramą administruojančių institucijų) taikomos vertinimo metodikos ženkliai skiriasi ir dėl to nesutampa projekto finansiniai bei ekonominiai rodikliai, teikiami skirtingoms institucijoms. Todėl siūlome Tvarką papildyti nauju punktu 7.2.16.: „<...> <u>7.2.16. tais atvejais, kai energetikos įmonė rengia investicijų projektą, numatydamą dalinį finansavimą ES lėšomis, Komisijai teikiami tokie investicijų projektai rengiami pagal atitinkamos ES programos sąlygose nustatytą tvarką (kašty ir naudos analizės principai ir rezultatai nėra perskačiuojami pagal kitas šio Aprašo nuostatas), papildant juos skaičiavimais, numatytais 7.2.8.1. ir 7.2.9. punktuose.</u>“</p>

	<p>adresus; 7.2. galimybių studiją ir (arba) investicijų projektą, kuriame turi būti: <...>“</p>	
8.	<p>„15.8. ankstesnių vienerių metų su Komisija suderintų Dujų, SND ir Elektros įmonių bendrai derinamų investicijų sąrašo faktinis įvykdymas, nukrypimus nuo jo įmonės turi pagrįsti;“</p>	<p>Susidūre su situacija, kai netgi laiku ir neviršijant biudžeto įgyvendinus bendrai derinamų investicijų sąrašą suderintą investiciją, bei tai įvairius faktinio vykdymo ataskaitoje, Komisija reikalauja teikti išsamius paaiškinimus dėl nereikšmingo (kelių proc.) biudžeto sutaupymo. Tvarcos V skyriaus, kuriame aprašyti investicijų suderinimo reikalavimai, 94 punkte numatyta, kad po su Komisija suderintos investicijos įgyvendinimo energetikos įmonės Komisijai pateikia investicijos įgyvendinimo ataskaitą, kuri pagrįstą faktiškai patirtas sąnaudas, susijusias su investicijos įgyvendinimu. Šiame punkte taip pat nustatyta, kad jeigu faktiškai patirtos sąnaudos yra mažesnės už investicijos vertę, nustatytą derinant investiciją, arba yra iki 10% didesnės su Komisija suderintos investicijos vertės, laikoma, jog investicijos pakartotinai derinti su Komisija nereikia. T.y. nereikia teikti ir papildomų išsamų paaiškinimų kodėl buvo sutaupyta arba iki 10 proc. viršyta investicijos dydis. Vertinant bendrai derinamų investicijų ir investicijų projektų sumų reikšmingumą, abejotina ar didelio dėmesio suteikimas į nereikšmingas sumas ir papildomos administracinės naštos įmonėms ir pačiai Komisijai sukūrimas, yra naudingas ir tikrai sukuria vertę. Siekiant didinti reguliuojamos veiklos efektyvumą, siūlome atitinkamą Tvarcos punktą papildyti ir išdėstyti taip:</p> <p>„15.8. ankstesnių vienerių metų su Komisija suderintų Dujų, SND ir Elektros įmonių bendrai derinamų investicijų sąrašo faktinis įvykdymas, nukrypimus nuo jo įmonės turi pagrįsti išskyrus atvejus, kai investicija įgyvendinta laiku ir neviršijant suderintos sumos);“</p>
9.	<p>„42². Energetikos įmonei pateikus derinti investiciją, skirtą nenudevėto ilgalaikio turto atnaujinimui, atnaujinamo (keičiamo) turto likutinė vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei ir pripažinta pagrįstomis sąnaudomis nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų</p>	<p>Tvarcos punkto redakcija nėra aiški – kas apibūdinama sąvoka „...dėl nuo energetikos įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure)...“?. Be to reikia pažymėti, kad „force majeure“ ar turto nebetinkamumo naudoti dėl nuo energetikos įmonės nepriklausančių priežasčių atveju Bendrovė nėra kalta (atsakinga) dėl įvykusio įvykio (avarijos), kurios metu turmas tapo netinkamu naudoti ir tuo pačiu pagal siūlomą šios nuostatos redakciją Bendrovė yra baudžiama, nepripažįstant pagrįstomis sąnaudomis nenudevėto turto vertės. Manome, kad būtent tokiais atvejais net ir anksčiau atnaujinant turtą nei jo nusidėvėjimo laikotarpis, likutinė vertė turėtų būti pripažįstama pagrįsta.</p>

	<p>paslaugų kainų viršutinės ribas ir konkrečias kainas.</p> <p>Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas nebetinkamu naudoti dėl nuo energetikos įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo IV skyriaus antrame skirsnyje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų kainas esamiems vartotojams (įskaičius ir nenudėvėto turto likutinę vertę), nenudėvėta vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei, o tokio turto nenudėvėta vertė (ne)pripažįstama pagrįstomis ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir pajamos bei sąnaudos iš nurašyto turto, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinę ribas ir konkrečias kainas, įvertinamos pagal skirtingų energetikos sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose nustatytus reikalavimus.</p> <p>Vertindama poreikį atlikti investiciją į nenudėvėtą ilgalaikį turtą bei šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymąsi, Komisija gali atsižvelgti į VEI išvadą.</p>	<p>Taip pat siūlome šį punktą papildyti nuostata dėl sąnaudų, kurių būtų išvengta ateityje, jei toks neatnaujintas turtas būtų toliau naudojamas, įvertinimo. Jei būtų sutaupymai bei išvengtos sąnaudos (pvz. remonto) dėl to turto atnaujinimo anksčiau, tai tokiais sutaupymais būtų mažinama nurašomo turto likutinė vertė (tokiu atveju turto vertė, nurašoma iš reguliuojamo turto bazės būtų sumažinama arba jeigu numatomi sutaupymai viršija likutinę vertę, nenurašomi iš viso).</p> <p>„42. Energetikos įmonei pateiktus derinti investiciją, skirtą nenudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, atnaujinamo (keičiamo) turto likutinė vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei ir pripažinta pagrįstomis sąnaudomis nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinę ribas ir konkrečias kainas, išskyrus tą likutinę vertės dalį, kuri atitinka numatomas sąnaudas sutaupymus ar išvengtas sąnaudas dėl tokio ilgalaikio turto atnaujinimo anksčiau nei pasibaigia jo nusidėvėjimo laikotarpis.</p> <p>Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas nebetinkamu naudoti dėl nuo energetikos įmonės nepriklausančių priežasčių (force majeure) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo IV skyriaus antrame skirsnyje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų kainas esamiems vartotojams (įskaičius ir nenudėvėto turto likutinę vertę), nenudėvėta vertė (ne)pripažįstama pagrįstomis ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ir pajamos bei sąnaudos iš nurašyto turto, nustatant ir (ar) koreguojant reguliuojamų paslaugų kainų viršutinę ribas ir konkrečias kainas, įvertinamos pagal skirtingų energetikos sektorių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo tvarkose nustatytus reikalavimus ir toliau priskiriama reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei.</p> <p>Vertindama poreikį atlikti investiciją į nenudėvėtą ilgalaikį turtą bei šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymąsi, Komisija gali atsižvelgti į VEI išvadą. Taip pat vertina, ar nustatytas nusidėvėjimo laikotarpis buvo adekvatus to turto techniniam tarnavimo laikotarpiui.“</p>
10.	<p>„56.1. skaičiuojamas projekto diskontuotas atsipirkimo laikotarpis, kuris negali būti ilgesnis nei projekto ataskaitinis laikotarpis;“</p>	<p>Ar šiame punkte „diskontuotas atsipirkimo laikotarpis“ yra skaičiuojamas pagal diskontuotus grynyųjų pinigų srautus? Tokiu atveju atsipirkimo laikotarpis, suskaičiuotas iš grynyųjų pinigų srauto, gali būti ir ilgesnis nei ataskaitinis laikotarpis ir rezultato negalima apriboti išankstinėmis nuostatomis. Siūlome tokią punktą redakciją:</p>

11.	<p>61. Investicijoms, kurios nedidina transportuojamo energijos kiekio, finansinis investicijų pagrindimas neteikiamas (išskyrus Elektros ir Dujų įmonių investicijas į išmaniąsias matavimo priemones, Elektros ir Dujų Bendro intereso projektus). Finansinis investicijų pagrindimas teikiamas vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedu.</p>	<p>„56.1. skaičiuojamas projekto diskontuotas atsipirkimo laikotarpis, skaičiuojamas pagal projekto grynųjų pinigų srautus, kuris negali būti ilgesnis nei projekte ataskaitinis laikotarpis; Atsižvelgiant į tai, kad Tvarkos aprašo 49.1 punkte nurodytos investicijos yra įgyvendinamos dėl strateginių, tiekimo saugumo ir patikimumo užtikrinimo ir pan. tikslų, o ne dėl finansinių sutaupymų, siekdami efektyvesnio investicijų derinimo proceso, siūlome nenaikinti 61. Punkto, jį išdėstant taip:</p> <p>61. Investicijoms, nurodytoms 49.1 punkte, finansinis investicijų pagrindimas neteikiamas. Finansinis investicijų pagrindimas teikiamas vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedu.</p>
12.	<p>„67. Kaštų ir naudos analizės rezultatai turi atitikti šią sąlygą:</p> $\sum_{i=1}^n \frac{B_n}{(1+k)^i} > 0$ <p>kur:</p> <p>B_n – investicijos nauda vartotojams investicijos atsipirkimo metais n, Eur;</p> <p>k – diskonto norma, taikoma kaip nurodyta Tvarkos aprašo 68 punkte, proc.;</p> <p>n – Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų projekto ataskaitinis laikotarpis.“</p>	<p>Siūlome šiame punkte patikslinti, kad kaštų ir naudos analizė vertina naudą viso vertinimo laikotarpio metais:</p> <p>„67. Kaštų ir naudos analizės rezultatai turi atitikti šią sąlygą:</p> $\sum_{i=1}^n \frac{B_n}{(1+k)^i} > 0$ <p>kur:</p> <p>B_n – investicijos nauda vartotojams investicijos vertinimo atsipirkimo metais n, Eur;</p> <p>k – diskonto norma, taikoma kaip nurodyta Tvarkos aprašo 68 punkte, proc.;</p> <p>n – Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų projekto ataskaitinis laikotarpis.</p>
13.	<p>KETVIRTASIS SKIRSNIS</p> <p>INVESTICIJŲ, DUJOFIKUOJANT NAUJAS TERITORIJAS, VERTINIMAS</p>	<p>Visas ketvirtasis skirsnis dubliuoja LR energetikos ministro įsakymu patvirtinto <i>Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašo</i> turinį. Siūlome šį skirsnį pakeisti punktu, nurodantiu, kad vertinimas atliekamas pagal minėto LR Energetikos ministro patvirtinto aprašo nuostatas.</p>
14.	<p>„83. Išnagrinėjusi energetikos įmonių prašymus ir įvertinusi pateiktą derinti</p>	<p>Manome, kad punkte numatytos galimybės Komisijai kreiptis į kitas institucijas ir ekspertus labai prailgina investicijų derinimo trukmę ir neišku kaip bus nustatomas poreikis kreiptis į ekspertus. Jau dabar vertinimo laikotarpis užtrunka kartais iki pusės metų ir vis ilgeja.</p>

	<p>Todėl siūlome įtvirtinti nuostatą, įtvirtinančią maksimalų 2 mėnesių laikotarpį, per kurį būtų priimamas Komisijos sprendimas dėl investicijų derinimo.</p> <p>Atitinkamai Tvarkos punktus siūlome pakeisti ir suformuluoti taip:</p> <p>„83. Išnagrinėjusi energetikos įmonių prašymus ir įvertinusi pateiktą derinti investicija, Komisija priima sprendimą dėl investicijų derinimo <u>ne vėliau nei per 2 mėnesius nuo pirminio prašymo pateikimo dienos.</u></p> <p>„85. Komisijoje įregistruoto prašymo nagrinėjimo metu energetikos įmonei keičiant (papildant) prašymo turinį arba esant poreikiui gauti nepriklausomų ekspertų ar kitų institucijų išvadas, prašymo nagrinėjimo Komisijoje pradžios data laikoma paskutinio papildomos medžiagos įregistravimo diena. Komisija turi teisę pareikalauti iš energetikos įmonės papildomų duomenų arba skirti nepriklausomą ekspertizę ir kreiptis į kitas institucijas dėl išvadu, kurios kurių reikia sprendimui priimti. <u>Komisijoje įregistruoto prašymo nagrinėjimo metu Energetikos įmonei keičiant (papildant) prašymo turinį, šalinant klaidas ar trūkumus pagal Komisijos paklausimą, prašymo nagrinėjimo terminas pratęsiamas tiek dienu, per kiek įmonė patikslino Komisijai informaciją. Jei papildomi duomenys teikiami arba ekspertizė atliekama per ilgesnį negu Komisijos nustatytą laiką, prašymo nagrinėjimo trukmė gali būti atitinkamai pratęsta. Jei energetikos įmonė Komisijai nepateikia papildomų duomenų arba nesudaro sąlygų paskirtiems nepriklausomiems ekspertams ar kitoms institucijoms atlikti Komisijos užduočių, prašymo nagrinėjimas Komisijos sprendimu gali būti nutrauktas.“</u></p>
<p>15.</p> <p>„97². Elektros, Dujų, SND ir Šilumos įmonės kasmet iki spalio 1 d. pateikia metinį (t. y. tolesnių vienerių metų) Komisijai planuojamų pateikti derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1–6.1.1.3 ir 6.1.1.4.1 punktuose apibrėžtų investicijų sąrašą, pažymėdamas investicijas į turto, kurio naudingojo</p>	<p>Manome, kad 97² punkte numatytas reikalavimas pateikti metinį investicijų sąrašą (išskiriant investicijas į turą kurio nusidėvėjimo laikotarpis nėra pasibaigęs) taip pat yra perteklinis. Toks pateiktas preliminarus sąrašas negarantuoja, kad numatytos konkrečios investicijos ir projektai bus įgyvendinti: įmonės planai metų eigoje gali keistis – projektų, kurie buvo numatyti, gali būti atsisakyta, ir atvirkščiai, atsirasti būtinybė įgyvendinti tuos projektus, kurie nebuvo numatyti anksčiau.</p>

	<p>tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, atnaujinimą.“</p>	<p>Siūlome atsisakyti šio punkto.</p>
--	---	---------------------------------------